

Estimats, que Jesús em guardi les filles i els fills,

Hem entrat a la Quaresma, temps litúrgic amb què commemorem els 40 dies d'oració i dejuni de Jesucrist en el desert, abans de començar el ministeri públic. I així com el Mestre va començar la predicació amb una crida urgent a la conversió *-el temps s'ha acomplert i el Regne de Déu és en arribar, convertiu-vos i creieu en l'Evangeli¹-*, així l'Església ens exhorta a aprofitar les grans gràcies d'aquest temps litúrgic fort, per fer un pas decidit en el nostre apropament a Déu.

Essent una necessitat de cada jornada, la crida a la conversió ressona de manera més urgent en les setmanes que acabem de començar. En el camí que mena a la vida eterna, de manera gairebé insensible podem desviar personalment el rumb. Per això l'Església, Mare bona i sàvia, ens posa davant dels ulls la necessitat de rectificar, servint-se també de les oracions i lectures de la Missa, ensenyant a cada fidel a convertir-se un dia i un altre en punts concrets. Si els fills de Déu maldem per treure partit a aquests textos, portant-los a la meditació personal, en aquests **quaranta dies que ens conduiran a la Pasqua de Resurrecció podem trobar nous valors per acceptar amb paciència i amb fe totes les situacions de dificultat, d'aflicció i de prova, conscients que el Senyor farà sorgir de les tenebres el nou dia².**

La litúrgia de la Quaresma ens ofereix una gràcia especial que ens empeny a la mudança del cor, de la qual naixeran necessàriament les bones obres. Rellegim una consideració del nostre Pare: *La conversió és cosa d'un instant; la santificació és una feina per a tota la vida. La llavor divina de la caritat, que Déu ha posat en les nostres ànimes, aspira a créixer, a manifestar-se en obres, a donar fruits que responguin a cada moment a allò que és agradable al Senyor. És indispensable per això, estar disposats a recomençar, a retrobar -en les noves situacions de la nostra vida- la llum, l'impuls de la primera conversió. I aquesta és la raó per la qual hem de preparar-nos amb un examen profund, demanant ajut al Senyor, per tal que puguem conèixer-lo millor i conèixer-nos millor a nosaltres mateixos. No hi ha cap més camí, si ens hem de convertir, altra vegada³.* Com hem començat des del Dimecres de Cendra? Què ens hem proposat? Vivim cada jornada amb l'alegria d'una penitència que ens acosti més a Jesucrist?

Com a lema del missatge d'enguany, el Sant Pare pren un paràgraf de l'epístola als Hebreus i ens convida a ponderar-lo: *Vetllem els uns pels altres per animar-nos a l'amor fratern*

¹ Missal Romà, Diumenge I de Quaresma, Evangeli (B) (Mc 1, 15).

² Benet XVI, *Discurs en l'audiència general*, 22-II-2012.

³ Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, n. 58.

*i a les bones obres*⁴. A continuació assenyala que aquestes paraules s'inscriuen en un context més ampli: la necessitat d'acollir Crist mitjançant la pràctica de les virtuts teològals. **Es tracta d'atansar-se al Senyor «amb cor sincer, amb fe segura» (v. 22), de mantenir-nos fermes en «l'esperança que professem» (v. 23), amb una atenció constant per a realitzar juntament amb els germans «la caritat i les bones obres» (v. 24). Així mateix, s'afirma que per sostenir aquesta conducta evangèlica és important participar en les trobades litúrgiques i de pregària de la comunitat, mirant la meta escatològica: la comunió plena amb Déu (v. 25)**⁵.

Com en anys anteriors, Benet XVI se centra novament en les obres de caritat, que constitueixen -juntament amb la pregària i el dejuni- les típiques pràctiques penitencials de la Quaresma. En altres ocasions, us he animat a esmerçar-vos en les estones dedicades a l'oració personal, i així a renovar l'esperit de penitència, cuidant amb més afany les mortificacions que donen sabor a l'existència cristiana, i ajudant el proïsme en les necessitats corporals i espirituals. Ara, a més d'exhortar-vos a viure aquestes manifestacions de l'esperit cristià, desitjo centrar-me en una de les tradicionals obres de misericòrdia espirituals, que sant Josepmaria ens va ensenyar a valorar i a la qual el Sant Pare atorga un relleu especial: la pràctica de la correcció fraterna, que Jesucrist mateix va recomanar als deixebles: *Si el teu germà et fa una ofensa, vés a trobar-lo i, tot sol amb ell, fes-li veure la seva falta. Si t'escolta, t'hauràs guanyat el germà*⁶.

Aquesta manifestació de caritat no resta en un ensenyament aïllat. Ja en l'Antic Testament n'és recollida repetides vegades i, per exemple, s'aconsellava: *reprèn, en canvi, l'assenyat i t'estimarà. El savi serà més savi si l'instrueixes; alligona el just i augmentarà el seu saber*⁷. I en un altre lloc: *qui es deixa formar s'encamina a la vida, qui rebutja advertiments s'extravia*⁸. En el Nou Testament, seguint la predicació del Mestre, es concreta encara més com ha de ser aquesta urgència de fina fraternitat, que sosté els altres per caminar dretament cap a Déu. Sant Pau adverteix que ha d'exercitar-se *amb esperit de dolcesa*⁹, veient en l'altra persona, no un enemic, sinó un germà¹⁰. Fa notar també l'Escriptura que tota *correcció, de moment, no sembla que porti alegria, sinó tristesa; però, més tard, els qui han passat per aquest entrenament en cullen el fruit pacífic d'una vida justa*¹¹. I l'apòstol Jaume conclou: *germans meus, si algú de vosaltres s'esgarriava lluny de la veritat i un altre el feia retornar, sapigueu que el qui fa tornar un pecador del camí esgarriat, el salva de la mort i cobreix una multitud de pecats*¹². No cal oblidar que sant Josepmaria, en arribar a un Centre, després de demanar si hi havia algun malalt, afegia: esteu contents?; es viu la correcció fraterna?

Malauradament, malgrat tanta insistència per part del Senyor, servint-se també dels Apòstols, de molts sants, del nostre Pare, aquesta obra de caritat espiritual és ignorada per força cristians. El Papa es lamenta d'aquest fet. **Vull recordar -escriu- un aspecte de la vida cristiana que al meu parer ha caigut en l'oblit: la correcció fraterna amb vista a la salvació eterna. Avui som generalment molt sensibles a l'aspecte de la cura i la caritat en relació al bé físic i material dels altres, però callem gairebé del tot respecte de la responsabilitat espiritual envers els germans. No era així a l'Església dels primers temps i a les comunitats veritablement madures en la fe, en què les persones no només s'interessaven per la salut corporal del germà, sinó també per la de l'ànima, pel seu destí últim**¹³.

Gràcies a Déu, en aquesta porció de l'Església que és l'Opus Dei -no perquè ens considerem millors- s'estima i es viu aquesta pràctica tan evangèlica. Amb una llum especial de

⁴ He 10, 24.

⁵ Benet XVI, *Missatge per a la Quaresma 2012*, 3-XI-2011.

⁶ Mt 18, 15.

⁷ Prv 9, 8-9.

⁸ Prv 10, 17.

⁹ Gal 6, 1.

¹⁰ Cf 2 Ts 3, 15.

¹¹ He 12, 11.

¹² St 5, 19-20.

¹³ Benet XVI, *Missatge per a la Quaresma 2012*, 3-XI-2011.

Déu, que el portava a aprofundir en alguns ensenyaments de la Sagrada Escripura, el nostre fundador la va practicar personalment i la va ensenyar des del començament. Afirmava que té *entranya evangèlica*¹⁴, i afegia que *és sempre una prova de sobrenatural afecte i de confiança, que a més fa paladejar el regust de la primitiva cristiandat*¹⁵.

Tant valorava sant Josepmaria aquest costum evangèlic, que no va desistir fins a aconseguir que la Santa Seu -en aprovar definitivament l'esperit de l'Obra el 1950- acceptés que també el fundador -i els seus successors en el govern de l'Opus Dei- poguessin beneficiar-se d'aquest mitjà de santificació, del qual se serveix l'Esperit Sant per millorar a les ànimes. Ho explicava als seus fills, amb enorme senzillesa: *quan vaig presentar a la Santa Seu els nostres Estatuts (...), en parlar de la correcció fraterna al Pare, sempre em van posar una dificultat: com es corregeix a qui fa de cap? No se li pot dir res! Jo no em conformava, i els explicava: com volen deixar-me a mi, que sóc un pobre home, i als qui em segueixin, que seran millors que jo, però també uns pobres homes, sense gaudir d'aquest mitjà de santedat? En practicar aquest Costum, profundament cristià, els qui fan la correcció fraterna -encara que els costi i s'hagin de vèncer- i els qui la reben -encara que els dolgui i hagin de ser humils- posseeixen un mitjà de santedat meravellós, que arrenca de l'Evangeli. Aquest raonament els va convèncer*¹⁶.

El nostre Fundador va deixar molt clar la manera de fer i rebre la correcció fraterna. Ens parlava de les normes de prudència i caritat amb que cal obrar en tot moment, de manera que veritablement sigui un instrument de santificació pròpia i aliena. En primer lloc, sempre ha de ser expressió clara de caritat sobrenatural i d'afecte humà, d'interès per la santedat pròpia i la dels altres. Sant Josepmaria era diàfan: *La correcció fraterna, -afirmava-(...) ha d'estar plena de delicadesa —de caritat!— en la forma i en el fons, ja que en aquell moment ets instrument de Déu*¹⁷. Perquè, com explica el Papa en el seu missatge, *allò que anima la repremsió cristiana mai no és un esperit de condemna o recriminació; la mou sempre l'amor i la misericòrdia, i brolla de la veritable sol·licitud pel bé del germà*¹⁸.

Amb aquest clar principi, en l'Obra, abans d'advertir a algun amb una correcció fraterna, se'n consulta l'oportunitat. A més d'assegurar-ne la rectitud d'intenció que mou a parlar a aquest germà, podran suggerir la manera de fer-la, comptant les circumstàncies concretes de cada cas, de manera que efectivament serveixi d'ajuda a qui la rep. S'assegura així que aquest mitjà de servir els altres sigui en tot moment una mostra neta de prudència i delicadesa, de respecte als altres. Em commou el pensament de la rectitud amb què procedia el nostre Pare, en tots els ambients. Si alguna persona es queixava d'una altra, o d'algun comportament, sempre demanava: ¿ha parlat vostè amb l'interessat? Faci-ho, afegia, que així l'impulsarà a canviar, si cal.

Recordem a tots els cristians que estem cridats a posar en pràctica aquesta recomanació de Nostre Senyor; sense oblidar, com el Sant Pare apunta en el seu missatge, que es tracta de quelcom molt desconegut en els moments actuals. Per desgràcia, sovint, la gent parla malament d'altres a l'esquena, sense atrevir-se a manifestar cara a cara, amb sentit sobrenatural, les faltes o defectes que haurien de corregir. I així, el vici de la murmuració causa estralls en la convivència familiar i en la societat.

Afanyem-nos a redescobrir -per part de tots- la importància de la lleialtat, virtut humana fonamental en les relacions d'uns amb altres, en la vida social, professional, etc. En aquest sentit, la pràctica de la correcció fraterna -amb les necessàries mesures de prudència i caritat- resulta particularment necessària. Sant Josepmaria, amb realisme sobrenatural, afirmava que tots som plens de defectes, que cada un de nosaltres veu, contra els que procurem lluitar, però hi ha molts

¹⁴ Sant Josepmaria, *Forja*, n. 566.

¹⁵ Sant Josepmaria, novembre de 1964.

¹⁶ Sant Josepmaria, *Notes d'una reunió familiar*, 21-XI-1958.

¹⁷ Sant Josepmaria, *Forja*, n. 147

¹⁸ Benet XVI, *Missatge per a la Quaresma 2012*, 3-XI-2011.

defectes que no veiem (...), i d'aquests ens indiquen alguns a la correcció fraterna (...). I ho fan perquè ens estimen, perquè la nostra és una convivència de família cristiana, plena d'afecte.

Conviure amb tots: i conviure vol dir estimar, comprendre, disculpar. Però hi ha coses que -tot i disculpant-les- no hem de passar per alt; aquestes són les que hem de manifestar a la correcció fraterna a cada un¹⁹.

Aquesta recomanació d'arrel evangèlica revesteix particular importància quan hi és en joc la fidelitat a Déu. Per això, escriu el Papa, **És important recuperar aquesta dimensió de la caritat cristiana. Davant del mal no s'ha de callar. Penso aquí en l'actitud d'aquells cristians que, per respecte humà o per simple comoditat, s'adeqüen a la mentalitat comuna, en lloc de posar en guàrdia els germans sobre les maneres de pensar i d'actuar que contradiuen la veritat i no segueixen el camí del bé²⁰.** Certament, ajudar els altres en aquests punts és sempre difícil. *Es pateix en rebre-la, perquè costa humiliar-se, almenys al principi. Però, fer-la, costa sempre. Bé que ho sap tothom²¹.* I, en un altre moment, afegia el nostre Pare: *Costa; més còmode és inhibir-se; més còmode!, però no és sobrenatural.—I d'aquestes omissions, en rendiràs compte a Déu²².*

Quan rebeu aquestes línies estaré fent el curs de recés espiritual. Us demano que n'encomaneu els fruits: que em converteixi al Senyor una vegada més, per a millor servir l'Església, l'Obra, les filles i els fills, i totes les ànimes; uniu-vos -hi insisteixo- a les meves intencions. Per aquestes mateixes dates també en la Cúria Romana es tenen els exercicis espirituals, als quals assisteix el Papa amb els seus més propers col·laboradors: un altre bon moment perquè redoblem la petició per la seva Persona i les seves intencions, que tan sovint us reitero. Encomaneu-lo al Senyor especialment durant el viatge pastoral a Mèxic i a Cuba, del 23 al 29 de març, perquè els fruits apostòlics siguin molt abundants.

Encara que de manera sumària, no vull deixar de recordar-vos les festes i aniversaris de família de les properes setmanes. El dia 11 és l'aniversari del naixement del estimadíssim Mons. Álvaro, i el 23, el del seu *dies natalis*, la seva marxa a la casa del cel. El 19, la solemnitat de sant Josep, patró de l'Església i de l'Obra. Després ve l'Anunciació de la Mare de Déu, que aquest any se celebra litúrgicament el 26 de març. I el dia 28, recordarem un nou aniversari de l'ordenació sacerdotal de sant Josepmaria. Amb la intercessió de la nostra Mare, si recorrem aquestes dates amb afanys sincers de millora, les gràcies de conversió pròpies de la Quaresma arribaran més fàcilment el seu objectiu.

Us confesso que cada dia em consumeix una impaciència: voldria anar arreu on treballem. I recordo aquell comentari de sant Josepmaria: i per què es queda a Roma?, podria demanar algú. Perquè ho he de fer, concloïa. I afegeixo jo: com de prop estava de totes i de tots!

Amb aquests desitjos de profunda renovació interior i d'un acrescut afany apostòlic, us beneeix

vostre Pare

+ Xavier

Roma, 1 de març de 2012

¹⁹ Sant Josepmaria, Notes d'una reunió familiar, 30-XII-1962.

²⁰ Benet XVI, *Missatge per a la Quaresma 2012*, 3-XI-2011.

²¹ Sant Josepmaria, *Forja*, n. 641.

²² *Íbid.*, Núm. 146.